



Številka: 007-289/2023/12
Ljubljana, 15. 1. 2024
EVA: 2023-2180-0028
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE <a href="mailto:Gp.gs@gov.si">Gp.gs@gov.si</a>
<b>ZADEVA: Odlok o ustanovitvi Komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo – predlog za obravnavo</b>
<b>1. Predlog sklepov vlade:</b>
Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela
SKLEP:
Vlada Republike Slovenije je izdala Odlok o ustanovitvi komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
Barbara Kolenko Helbl GENERALNA SEKRETARKA
Sklep prejmejo:
<ul style="list-style-type: none"><li>- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,</li><li>- Ministrstvo za notranje zadeve,</li><li>- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,</li><li>- Ministrstvo za obrambo,</li><li>- Urad Republike Slovenije za kemikalije,</li><li>- Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost,</li><li>- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,</li><li>- Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost,</li><li>- Finančna uprava Republike Slovenije,</li><li>- Slovenska obveščevalno-varnostna agencija,</li><li>- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,</li><li>- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije.</li></ul>
Priloga: Odlok o ustanovitvi Komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo
<b>2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:</b>
/
<b>3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:</b>

mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg Tatjana Košir, sekretarka, vodja Sektorja za trgovinsko politiko, Direktorat za notranji trg dr. Carmen Kovač, sekretarka, Sektor za trgovinsko politiko, Direktorat za notranji trg		
<b>3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:</b>		
/		
<b>4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:</b>		
/		
<b>5. Kratek povzetek gradiva:</b>		
S predlaganim gradivom se zaradi zadnje spremembe Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS št. 37/04, 8/10 in 29/23) na novo ustanavlja Komisija za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo, ki po zakonu usklajuje in spremlja področje nadzora izvoza, prenosa v Evropski uniji, posredovanja in tranzita blaga z dvojno rabo ter zagotavljanja tehnične pomoči za blago z dvojno rabo. Zaradi spremembe več členov je pripravljen nov odlok, ki bo nadomestil Odlok o ustanovitvi komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS št. 24/21). S predlogom novega odloka se širi dosedanja sestava za strokovno pokrivanje različnih vrst blaga z dvojno rabo, naj sodobnejših tehnologij ter neoprijemljivih prenosov programske opreme in tehnologije preko elektronskih medijev ter različnih oseb, ki so vključene v nadzor izvoza, tudi akademskih in raziskovalnih ustanov.		
<b>6. Presoja posledic za:</b>		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> <li>– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja</li> <li>– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna</li> <li>– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij</li> </ul>	DA/NE
<b>7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:</b>		
/		

<b>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</b>				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
<b>II. Finančne posledice za državni proračun</b>				
<b>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:</b>				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
<b>SKUPAJ</b>				
<b>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</b>				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
<b>SKUPAJ</b>				
<b>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:</b>				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
<b>SKUPAJ</b>				
<b>OBRAZLOŽITEV:</b>				
<b>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</b>				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> <li>– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,</li> <li>– odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih</li> </ul>				

proračunov,

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

## II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

### II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

### II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

### II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

## 7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

### Kratka obrazložitev

Gradivo nima finančnih posledic.

## 8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: /

- v celoti,
- večinoma,

<ul style="list-style-type: none"> <li>– delno,</li> <li>– niso bili upoštevani.</li> </ul> <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /.</p>	
<b>9. Predstavitev sodelovanja javnosti:</b>	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/ <u>NE</u>
Predhodna objava gradiva na spletni strani ni potrebna.	
<p>(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: ..... V razpravo so bili vključeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– nevladne organizacije,</li> <li>– predstavniki zainteresirane javnosti,</li> <li>– predstavniki strokovne javnosti.</li> <li>– .</li> </ul> <p>Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):</p>  <p>Upoštevani so bili:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– v celoti,</li> <li>– večinoma,</li> <li>– delno,</li> <li>– niso bili upoštevani.</li> </ul> <p>Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:</p> <p>Poročilo je bilo dano .....</p> <p>Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)</p>	
<b>10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</b>	DA/ <u>NE</u>
<b>11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</b>	DA/ <u>NE</u>
<p><b>Matjaž Han</b> <b>MINISTER</b></p>	

Številka:

Datum:

Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je izdala Odlok o ustanovitvi komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo in ga objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Barbara Kolenko Helbl  
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Ministrstvo za obrambo,
- Urad Republike Slovenije za kemikalije,
- Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,
- Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost,
- Finančna uprava Republike Slovenije,
- Slovenska obveščevalno-varnostna agencija,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije.

Priloga: Odlok o ustanovitvi Komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo

Na podlagi prvega odstavka 9. člena Zakona o nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 37/04, 8/10 in 29/23) Vlada Republike Slovenije izdaja

**ODLOK**  
**o ustanovitvi Komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo**

**1. člen**

S tem odlokom se za usklajevanje in spremljanje področja nadzora izvoza, posredovanja, tehnične pomoči, tranzita in prenosa blaga z dvojno rabo ustanovi Komisija za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (v nadaljnjem besedilu: komisija).

**2. člen**

(1) Komisija opravlja naslednje naloge:

1. daje mnenja v postopku za izdajo individualnih izvoznih dovoljenj in globalnih izvoznih dovoljenj za blago z dvojno rabo;
2. daje mnenja v postopku za izdajo dovoljenj za opravljanje posredniških storitev za blago z dvojno rabo ali za zagotavljanje tehnične pomoči za blago z dvojno rabo;
3. daje mnenja v postopku za izdajo individualnih izvoznih dovoljenj za blago za kibernetiski nadzor;
4. daje mnenja o obveznosti pridobitve dovoljenja in njenem obsegu za izvoz, opravljanje posredniških storitev in zagotavljanje tehnične pomoči za blago z dvojno rabo zaradi možne vojaške uporabe v državah pod vojaškim embargom ali v povezavi z orožjem za množično uničevanje;
5. daje mnenja o obveznosti pridobitve dovoljenja in njenem obsegu za izvoz blaga za kibernetiski nadzor zaradi možne notranje represije oziroma hudih kršitev človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava;
6. daje mnenja o obveznosti pridobitve dovoljenja in njenem obsegu za izvoz blaga z dvojno rabo, ki ni na seznamu, zaradi javne varnosti, vključno s preprečevanjem terorističnih dejanj, ali spoštovanja človekovih pravic;
7. daje mnenja v posvetovalnem postopku s strani drugih držav članic;
8. daje mnenja v postopku pred izdajo mednarodnih uvoznih potrdil;
9. daje mnenja glede prepovedi tranzita blaga z dvojno rabo in glede prepovedi ter preklica prepovedi uporabe posameznega ali vseh splošnih izvoznih dovoljenj Unije;
10. daje mnenja v postopku pred izdajo dovoljenj za sorodno blago z dvojno rabo, ki je pod nadzorom zaradi omejevalnih ukrepov in za katere je s posebnimi predpisi EU določena smiselna uporaba pravil za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo.

(2) Člani komisije si izmenjujejo podatke in predloge, ki so pomembni za področje iz prejšnjega člena.

**3. člen**

(1) Komisijo sestavljajo:

1. predstavnik ministrstva, pristojnega za gospodarstvo, ki je tudi predsednik, in njegov namestnik;
2. predstavnik ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, in njegov namestnik;
3. predstavnik ministrstva, pristojnega za obrambo, in njegov namestnik;
4. predstavnik ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, in njegov namestnik;
5. predstavnik Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost in njegov namestnik;

6. predstavnik Urada Republike Slovenije za kemikalije in njegov namestnik;
7. predstavnik Urada Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost in njegov namestnik;
8. predstavnik ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo in tehnologijo, in njegov namestnik;
9. predstavnik Finančne uprave Republike Slovenije in njegov namestnik;
10. predstavnik Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in njegov namestnik.

(2) Člane komisije imenuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministrstva, pristojnega za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

#### **4. člen**

(1) Komisija dela na rednih in dopisnih sejah ter neposredno prek elektronskega sistema eLicensing. Seja komisije se lahko izjemoma in po predhodnem dogovoru v komisiji izvede kot videokonferenčna seja.

(2) Komisija o organizaciji in načinu svojega dela sprejme poslovnik.

#### **5. člen**

Strokovne podlage za delo komisije pripravlja ministrstvo skupaj z drugimi člani komisije.

#### **6. člen**

Administrativno-tehnično podporo za delo komisije zagotavlja ministrstvo.

#### **7. člen**

Člani komisije opravljajo naloge iz 2. člena tega odloka v okviru svojih rednih delovnih obveznosti.

#### **8. člen**

Komisija o svojem delu letno poroča Vladi Republike Slovenije.

### **PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA**

#### **9. člen**

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o ustanovitvi komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 24/21).

#### **10. člen**

Ministrstvo v sedmih dneh po uveljavitvi tega odloka pozove subjekte iz 3. člena tega odloka, da predlagajo svoje predstavnike za člane in njihove namestnike v komisiji.



## **11. člen**

Dosedanji člani in namestniki komisije, ki so bili imenovani na podlagi Sklepa o imenovanju članov Komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo št. 01203-11/2021/7 z dne 23. 12. 2021, spremenjenega s sklepoma št. 01203-11/2021/11 z dne 17. 3. 2022 in 01200-15/2022/3 z dne 5. 1. 2023, prenehajo delovati v komisiji z dnem imenovanja članov in namestnikov v skladu s tem odlokom.

## **12. člen**

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.  
Ljubljana, dne  
EVA 2023-2130-0028

Vlada Republike Slovenije  
dr. Robert Golob  
predsednik

## OBRAZLOŽITEV

S predlaganim gradivom se z odlokom na novo ustanavlja Komisija za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (v nadaljnjem besedilu: KNIBDR) ter določajo njene naloge, delovanje in sestava.

Nadzor nad izvozom blaga z dvojno rabo je posebno področje trgovinske politike in je ključno orodje v boju proti širjenju orožja za množično uničevanje in tudi proti širjenju konvencionalnega orožja na občutljiva in krizna področja ali področja pod vojaškim embargom. Blago z dvojno rabo pomeni blago, programsko opremo in tehnologijo, ki se lahko uporabljajo v civilne ali vojaške namene ter vključujejo blago s širokega področja sektorjev, kot so jedrski, biološki in kemični sektor, ter opremo za predelavo materialov, elektroniko, računalnike, telekomunikacije, šifriranje, senzorje in laserje, navigacijo in letalsko elektroniko, pomorsko opremo ter opremo za zračna plovila in pogon. Blago z dvojno rabo je civilno blago in je praviloma namenjeno ter uporabljeno v civilne namene, zaradi svojih lastnosti ali tehničnih lastnosti pa se lahko uporabi tudi v vojaške namene. Dobro postavljen sistem nadzora nad izvozom in njegovo izvajanje sestavljata ključno podporo izvozu ter sta pogoj za kredibilnost države v mednarodni trgovini in pri pridobivanju visokotehnoloških tujih investicij. Izvajanje sistema z izdajo dovoljenj in potrdil je hkrati varovanje slovenskih gospodarskih subjektov, ki ali proizvajajo blago z dvojno rabo z visoko dodano vrednostjo ali mednarodno trgujejo s tem blagom, ter omogočanje zakonite trgovine na tem področju. Zaradi obširnosti in kompleksnosti režima je potrebno sodelovanje več resorjev in presoja posameznih aktivnosti oziroma transakcij je ena od njihovih ključnih nalog. Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (MGTŠ) je organ za sprejemanje vlog in izdajo dovoljenj, Finančna uprava Republika Slovenije (FURS) je organ, ki izvršuje nadzor nad določbami naše zakonodaje in zakonodaje EU, KNIBDR pa je vladna komisija, ki združuje organe, ki po svoji specifikaciji lahko prispevajo svoj delež pri presoji, oceni tveganja in kredibilnosti izvozov in drugih aktivnosti znotraj področja.

Republika Slovenija je kot članica EU in sodelujoča v mednarodnih izvoznih režimih, ki pokrivajo blago z dvojno rabo, pravno in politično zavezana izpolnjevati ukrepe, ki se vzpostavljajo na ravni EU v obliki zavezujoče uredbe in v režimih kot smernice in pravila, ter upoštevati širok spekter raznovrstnega blaga z dvojno rabo, programske opreme in tehnologije, različnih oblik izvoza, med drugim neopredmetenega prenosa, opravljanja posredniških storitev ter zagotavljanja tehnične pomoči.

EU je vzpostavila režim nadzora izvoza blaga z dvojno rabo z uredbo, zadnja prenova je Uredba 2021/821/EU. Režim skuša v največji možni meri vzpostaviti enotne ukrepe za vse države članice, pri čemer dopušča, da so nekateri ukrepi neobvezujoči, a vseeno definirani, da jih lahko država članica po izbiri izvaja z nacionalno zakonodajo. EU ponuja tudi različne vrste dovoljenj, od individualnih dovoljenj za izvoz, prenos znotraj EU, zagotavljanje tehnične pomoči in opravljanje posredniških storitev, omogoča globalno izvozno dovoljenje pod določenimi pogoji, nacionalno splošno izvozno dovoljenje in uporabo osmih splošnih izvoznih dovoljenj Unije, vsako s svojo specifikacijo in pogoji, ki so v Uredbi 2021/821/EU podani že ex lege. Zaradi obširnega spektra blaga z dvojno rabo, ki se uvršča v deset različnih skupin, in njegove možne uporabe pri končnem uporabniku je sodelovanje več resorjev nujno za presojanje posameznega izvoza oziroma druge aktivnosti. Ob tem je treba presoditi situacijo v državi končne uporabe, prav tako pa tudi obstoječe informacije glede podobnih izvozov ter drugih podatkov, vezanih tako na uporabo blaga kot na kredibilnost končnega uporabnika in tudi izvoznika. Glede na navedeno ministrstvo, ki je pristojno za izdajo dovoljenj na tem področju, samo ne more zagotoviti ustrezne presoje.

Zaradi obširnosti in kompleksnosti nadzora izvoza je potrebno sodelovanje več organov, ki lahko presojajo posamezno transakcijo s svojega vidika. Naloge resorjev, ki sodelujejo pri presoji

posameznih izvozov, prenosov, zagotavljanja tehnične pomoči, opravljanja posredniških storitev, pa tudi tranzita za blago z dvojno rabo iz priloge I Uredbe 2021/821/EU pod določenimi okoliščinami, uporabe splošnih izvoznih dovoljenj Unije, so različne in so naštetje v 2. členu odloka. Pomembne so tudi pri določanju obveznosti pridobitve predhodnega dovoljenja za aktivnosti pri presoji končne uporabe pri blagu z dvojno rabo, ki ni na seznamu blaga z dvojno rabo v prilogi I Uredbe 2021/821/EU, pa bi se lahko nelegalno uporabilo, ter pri presoji, kako široko naj tak ukrep poseže, morda le do določenega izvoznika ali pa širše, tudi do drugih oseb, ki organom v tistem trenutku še niso znane. Ker se zaradi kompleksnosti pri raznovrstnosti blaga, končnih uporabnikov in namembnih držav okoliščine lahko zelo razlikujejo, je taka presoja potrebna od primera do primera in zahteva največji možni nabor informacij in usklajevanja v okviru organov. KNIBDR tudi presoja in podaja mnenje za blago, ki je sorodno blagu z dvojno rabo v okviru sankcijskih uredb zaradi končnega namena uporabe, na primer za Rusijo in Iran. Uredba 2021/821/EU priporoča izdajo dovoljenj z elektronskimi sredstvi in MGTŠ je v sodelovanju z Evropsko komisijo sprejelo in prilagodilo elektronski sistem eLicensing, v katerega se s svojim delom vključujejo tudi drugi resorji v okviru KNIBDR. Elektronski sistem eLicensing za vlaganje vlog deležnikov in izdajo dovoljenj omogoča tudi poseben modul za zunanje strokovnjake, vizualno ločen od postopka za izdajo dovoljenj. Tudi druge države članice imajo namreč podoben nacionalni sistem izdaje dovoljenj, kjer pred izdajo potrebujejo mnenje drugih resorjev ali medresorskega telesa, zato ima ta sistem posebni modul, ki ni viden niti izvozniku niti ministrstvu, prek katerega zunanji strokovnjaki iz različnih organov (člani KNIBDR) lahko varno dostopajo in podajajo mnenja, vprašanja, pripombe. Avtomatizem je dogovorjen tako, da se v primeru pozitivnega mnenja vseh organov šteje, da je komisija soglasno odločila pozitivno, v primeru enega negativnega mnenja ali zaustavitve posameznega procesa s strani enega organa pa se uporabi za nadaljnjo obravnavo obstoječa redna seja KNIBDR, na kateri KNIBDR tudi poda dokončno mnenje, ki se nato zabeleži v elektronski sistem, kar je urejeno s poslovnikom KNIBDR. Ker takih vlog, ki so tako občutljive ali problematične, ni veliko, je elektronska podaja mnenja za manj občutljive izvoze zelo dobrodošla in precej pohitri celoten postopek. KNIBDR poleg rednih sej ohranja dopisne in videokonferenčne seje za vse ostale aktivnosti, ki jih sistem eLicensing ne podpira.

KNIBDR pa potrebuje tudi širšo strokovno podporo. Z zadnjo sprejeto prenovo režima je EU prenovila definicije, dodala nove ukrepe in dala poudarek na dve področji, ki potrebujeta nadzor s potrebno pridobitvijo predhodnega dovoljenja. Prvo se nanaša na kibernetiko nadzorno tehnologijo. Obstaja namreč tveganje, da bi blago za kibernetični nadzor, ki ni navedeno na seznamu v prilogi I Uredbe 2021/821/EU in bi se izvozilo s carinskega območja Unije, lahko zlorabile osebe, ki so vpletene v ali odgovorne za vodenje ali izvajanje hudih kršitev človekovih pravic ali mednarodnega humanitarnega prava, zato je treba nadzorovati izvoz tega blaga. S tem povezana tveganja zadevajo zlasti primere, ko je blago za kibernetični nadzor posebej zasnovano tako, da omogoča vdiranje v informacijske in telekomunikacijske sisteme ali temeljit pregled paketov v njih za tajni nadzor fizičnih oseb s spremljanjem, pridobivanjem, zbiranjem ali analizo podatkov, vključno z biometričnimi podatki, iz teh sistemov. Evropska komisija v namen določitve takega blaga pripravlja smernice. Drugo tako področje je blago z dvojno rabo, ki ni na seznamu v prilogi I Uredbe 2021/821/EU, pa bi moralo biti nadzorovano zaradi razlogov javne varnosti, terorističnih dejanj ali hujšega kršenja človekovih pravic. To je dodano z namenom hitrega odziva na resno zlorabo obstoječih tehnologij ali na nova tveganja, povezana z nastajajočimi tehnologijami, pri čemer lahko posamezna država članica celo ustanovi nacionalni seznam, ki ga Evropska komisija v kompilaciji z drugimi nacionalnimi seznamami objavi v uradnem listu Evropske unije. Obe novi področji se nadzirata s t. i. »catch-all« mehanizmom, ki je vseobsegajoči nadzor nad določenim blagom z obveznostjo pridobitve dovoljenja za blago, ki ni na seznamu v prilogi I Uredbe 2021/821/EU, namenjenim v določen namen pri določenem končnem uporabniku. Podobno se izvaja sprožitve tega mehanizma za opravljanje posredniških storitev ali za zagotavljanje tehnične pomoči za blago, ki je na seznamu v prilogi I Uredbe 2021/821/EU.

Ministrstvo bo tudi določilo, ali se bo ta nadzor nanašal na točno določeno pravno ali fizično osebo, ki bo potrebovala dovoljenje za tak izvoz, ali pa bo za nadzor izvoza potreben večji doseg, ki bo zajemal vse možne izvoznike takega blaga iz Slovenije, za kar bo predhodno mnenje podala KNIBDR, ki bo kasneje obravnavala morebitno konkretno vlogo za izvoz tudi ob njeni vložitvi.

EU je z novo uredbo tudi dodelala definicijo izvoza blaga z dvojno rabo in določila potreben nadzor nad izvozom neoprijemljive tehnologije, kot je na primer prenos programske opreme in tehnologije z dvojno rabo prek elektronskih medijev, telefaksa ali telefona na območja zunaj carinskega območja Unije, kar je zdaj bolje definirano. Bolj natančno pa je opisan tudi krog oseb oziroma entitet, ki jih nadzor izvoza zadeva. V izvoz blaga z dvojno rabo so poleg proizvajalcev in trgovcev lahko vključene različne vrste oseb, vključno s fizičnimi osebami, na primer ponudniki storitev, raziskovalci, svetovalci in osebe, ki elektronsko posredujejo blago z dvojno rabo. Bistveno je, da se vse te osebe zavedajo tveganj, povezanih z izvozom, opravljanjem posredniških storitev in zagotavljanjem tehnične pomoči v zvezi z občutljivim blagom. Zlasti akademske in raziskovalne ustanove se soočajo s posebnimi izzivi pri nadzoru izvoza, med drugim zaradi splošne zavezanosti svobodni izmenjavi idej, zaradi dejstva, da njihovo raziskovalno delo pogosto vključuje najsodobnejše tehnologije, zaradi organizacijske strukture in mednarodnega značaja njihovih znanstvenih izmenjav.

Prav zaradi tega razširjenega obsega nadzora nad blagom in vpletenimi entitetami se KNIBDR povečuje za dva organa, ki bosta lahko kompetentno pokrila manjkajoči področji: blago in programsko opremo ter neopredmeten izvoz tehnologije (na primer prek oblaka) ter imela stike z akademskimi krogi in razvojem novih tehnologij, to sta Urad Vlade Republike Slovenije za informacijsko varnost in Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije.

Z vpeljavo sistema eLicensing za izdajo dovoljenj bo veliko naštetih nalog iz 2. člena KNIBDR opravila v sklopu postopka, ki teče skozi sistem eLicensing, kjer deluje kot skupina nacionalnih strokovnjakov pri presoji in izdaji mnenja. Zato se celotno delo komisije izvaja na rednih, dopisnih, eventualno konferenčnih sejah, po novem pa tudi prek sistema eLicensing za elektronsko vlaganje in izdajo dovoljenj. Kot do zdaj bo strokovne podlage za delo pripravljalo MGTŠ skupaj z drugimi člani komisije ter zagotavljalo potrebno administrativno podporo. Člani oziroma namestniki bodo opravljali svoje naloge v okviru svojih rednih delovnih obveznosti. KNIBDR pa bo o svojem delu še naprej vsakoletno poročala Vladi Republike Slovenije.

KNIBDR je bila ustanovljena s sklepom leta 2004 po uveljavitvi zakona ZNIBDR, nato leta 2010 po prvi spremembi zakona ZNIBDR-A in naslednjič z Odlokom o ustanovitvi komisije za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo (Uradni list RS, št. 24/21) v skladu s smernicami Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, zdaj pa se zaradi spremembe več kot polovice členov navedenega odloka ponovno ustanavlja z novim odlokom.

Dosedanji člani in namestniki KNIBDR bodo prenehali delovati v dosedanji KNIBDR z dnem imenovanja članov in namestnikov v skladu s tem odlokom.